

РЕШЕНИЕ

№ 8

гр. София, 31.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в публично заседание на единадесети февруари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: бриг. генерал РУМЕН ЛЮБ.
ПЕТКОВ

Членове: полк. ПЕТЬО СЛ. ПЕТКОВ
подп. ВАСИЛ М. ПЕТКОВ

при участието на секретаря ТАНЯ ИЛ. ДИМЧЕВА
в присъствието на прокурора Н. Н. С.
като разгледа докладваното от бриг. генерал РУМЕН ЛЮБ. ПЕТКОВ
Въззивно наказателно дело от общ характер № 20256000600037 по описа за
2025 година

Производството е по реда на чл. 313 и сл. от НПК.

Образувано е по протест на прокурор от Военно-окръжна прокуратура – П., както и по въззивна жалба на частните обвинители и граждански ищци Н. К., А. Г. и К. К., срещу Присъда № 4/09.09.2025 г. постановена по НОХД № 183/2024 г. по описа на Военен съд – П.. С атакувания съдебен акт подсъдимият Н. Е. А. от в. ф. – А. е признат за невиновен в това, че на 10.04.2022г., в гр. А., около 01:00 ч., пред дискотека „.....”, в съучастие, като съизвършител с гражданските лица Г.А.Х. и А.Й.Х., и двамата от гр. А., чрез нанасяне на удари, както следва: един удар с юмрук в областта на носа и един удар с крак в областта на носа на гражданското лице А. Г. Г.; един удар с юмрук в областта на носа и един удар с крак в областта на носа на гражданското лице Н. К. К. и два удара с юмрук в областта на лицето, три удара с юмрук в областта на тялото и три удара с крак в областта на тялото на гражданското лице К. Н. К., по хулигански подбуди да е причинил телесни повреди на повече от едно лице, както следва: - на гражданското лице А. Г. Г. да е причинил средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на носни кости, довело до намалена носна проходимост, която покрива

изискванията за осъществяване на медико-биологичния признак постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота (по смисъла на чл. 129, ал. 2, пр. 13, вр. ал. 1 от НК); - на цивилното лице Н. К. К. да е причинил средна телесна повреда, изразяваща се в счупване на носни кости, довело до намалена носна проходимост, която покрива изискванията за осъществяване на медикобиологичния признак постоянно разстройство на здравето, неопасно за живота (по смисъла на чл. 129, ал. 2 пр. 13, вр. ал. 1 от НК); - на цивилното лице К. Н. К. да е причинил лека телесна повреда, изразяваща се в разкъсно-контузна рана на долния клепач на лявото око; разкъсно-контузна рана по горната устна; контузия на главата и тялото, които наранявания по отделно и по съвкупност са довели до разстройство на здравето, извън случаите на чл. 128 и чл. 129 от НК (по смисъла на чл. 130, ал. 1 от НК), поради което и на основание чл. 304 от НПК е оправдан по така повдигнатото обвинение по чл. 131, ал. 1, т. 4, пр. 3 и т. 12, вр. чл. 129, ал. 2 пр. 13, вр. ал. 1 (относно А. Г. Г. и Н. К. К.), вр. чл. 130, ал. 1 (относно К. Н. К.), вр. чл. 20, ал. 2 от НК. Съдът е отхвърлил предявеният граждански иск от Н. К. К., срещу подсъдимия ... Н. Е. А., за сумата от 12 000 лв. (дванадесет хиляди лева), ведно със законната лихва, считано от 21.02.2025 г. до окончателното изплащане на сумата, представляваща неимуществени вреди, като неоснователен и недоказан по основание и размер. Съдът е отхвърлил предявеният граждански иск от К. Н. К., срещу подсъдимия ... Н. Е. А., за сумата от 8 000 лв. (осем хиляди), ведно със законната лихва, считано от 21.02.2025 г. до окончателното изплащане на сумата, представляваща неимуществени вреди, като неоснователен и недоказан по основание и размер. Съдът е отхвърлил предявеният граждански иск от А. Г. Г., срещу подсъдимия ... Н. Е. А., за сумата от 12 000 лв. (дванадесет хиляди лева), ведно със законната лихва, считано от 21.02.2025 г. до окончателното изплащане на сумата, представляваща неимуществени вреди, като неоснователен и недоказан по основание и размер. На основание чл. 190, ал. 1 от НПК разноските по досъдебното производство в размер на 776.80 лв. за изготвените три съдебномедицински експертизи и направените разноси в хода на съдебното следствие, за защита на три съдебномедицински експертизи общо 300.00 лв. или от по 100.00 лв. за изслушване на всяка съдебномедицинска експертиза в хода на съдебното следствие и за явяване от по 20 лв. общо 60 лв.; както и пътни разноси за явяване на свидетел в размер на 21.25 лв. или всичко в размер на 1 158,05 лв. (хиляда сто петдесет и осем лева и пет стотинки) са оставени за сметка на държавата.

С протеста е оспорено оправдаването на подс. А.. В съдебно заседание прокурорът изразява становище, че Присъда № 4/ 2025 г. по НОХД № 183/2024 г. на Военен съд – П. страда от редица пороци, като прави впечатление структурата на съдебния акт – в рамките на 40 страници от мотивите на съдебния акт е изписан диспозитива на обвинението, становищата на страните, хронологията на движение на съдебното дело по инстанции – прекратяване, обжалване, връщане и т.н. и само в пет страници е отделено на установената от съда и приета фактическа обстановка по делото. Намира, че в хода на съдебното следствие от обективна страна по безспорен начин са доказани времето, мястото на извършване на деянието, неговият механизъм и авторството в лицето на подсъдимия военнотслужещ, извършил деянието в съучастие с други две лица. Прокурорът счита, че

първоинстанционният съд, в нарушение на нормата на чл. 305, ал. 3 НПК, е игнорирал значителна част от гласните доказателства по делото, като мотивите за това са декларативни и не съдържат съображения кое налага отхвърлянето им. Изразява становище, че по делото липсва самостоятелен, задълбочен и качествен анализ на събраната доказателствена съвкупност, като не са изложени съображения какви факти решаващият съд приема за установени и въз основа на кои доказателствени източници. Прокурорът предира, че са налице основания за отмяна на постановената присъда на основание чл. 334, ал. 2 НПК и за постановяване на нова осъдителна присъда по повдигнатото обвинение, или алтернативно – за връщане на делото за ново разглеждане поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила за произнасяне с нов, законосъобразен акт на основание чл. 334, т. 1 във вр. чл. 335, ал. 2 във вр. с чл. 348, ал. 3, т. 2, предл. 1 НПК.

Адв. В. – повереник на частните обвинители и граждански ищци Н. К., А. Г. и К. К., счита присъдата на Военен съд – П. за изцяло неправилна и незаконосъобразна, постановена при съществено нарушение на процесуалния и материалния закон, както и при неправилен анализ на доказателствения материал при възприемане на фактическата обстановка по делото. Сочи, че в мотивите не са обсъдени и решени всички въпроси по чл. 305, ал. 1, във вр. с ал. 2 от НПК, което съставлява съществено нарушение на процесуалните правила и представлява самостоятелно основание за отмяна и връщане на делото за ново разглеждане. Допълва, че целият доказателствен материал недвусмислено доказва извършване на престъплението от подсъдимия в съучастие в двете цивилни лица. В тази връзка настоява да се постанови нова осъдителна присъда, или алтернативно – делото да се върне за ново разглеждане. Частните обвинители и граждански ищци Н. К., А. Г. и К. К. подкрепят казаното от повереника им.

Защитникът на подсъдимия Н. А. – адв. И. счита, че първоинстанционният съд правилно е преценил, че няма безспорни доказателства за виновно поведение, в съучастие, на подсъдимия. Счита, че когато няма категоричността за доказване, която изисква процесуалният закон, съдът е длъжен да постанови съдебен акт в полза на подсъдимия. Пледира да се потвърди присъдата, за което настоява и подсъдимия А., в последната си дума.

Въззивният съд установи следното:

Протестът и въззивната жалба са процесуално допустими, а разгледани по същество са ***основателни***, по следните съображения:

Въззивният съд намира атакуваната присъда за процесуално порочна, тъй като изложените мотиви не покриват минималните стандарти за мотивираност на съдебния акт. В мотивите на атакуваната присъда първостепенният съд посочил характеристични данни за подсъдимия Н. Е. А., описал е деянията за които той е обвинен от прокуратурата, посочил е становищата на страните и след това в хронологичен ред е проследил развитието на делото до образуването на НОХД № 183/2024 г. на Военен съд – П. и е развил пространни

съображения за приложението на чл. 396, ал. 2 от НПК, предвид решението по делото „.....“ на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ). В разсъжденията решаващият съд е посочил, че при наличие на „съучастие“, е необходим общ и единен наказателен процес за всички съучастници и това е неизбежна последица от същността на този институт на материалното право, при което от обективна и субективна страна е налице такава фактическа връзка, че поведението и отговорността на който и да е от съучастниците е невъзможно да бъде изяснено без да се изясни поведението и отговорността на останалите (ТР № 5 от 21.05.2018 г. по тълк. д. № 5/2017 г. на ВКС, на ОСНК).

Съдът е описал за фактическа обстановка, че: на 09.04.2022 г., след като са почерпили в дома на св. А.Т., св. Д.С., Г.Х., А.Х.(като за последните двама на основание чл. 408, ал. 2 от НПК материалите се изпратени и са на производство пред РП – П.) и подс. Н. А., към 22:00 ч. – 22:30 ч. посетили дискотека „.....“, намираща в гр. А., на ул. „.....“ № Там към тях се присъединили и синът на св. Д.С. – Е., св. В.К., както и св. Т.Й.. В дискотеката всички употребили още алкохол. Лица, част от компанията, излезли навън и там възникнал конфликт със св. Н. К., св. К. К. и св. А. Г.. Св. Н. К., получил удар в областта на дясната скула, от „.....“, паднал на земята и понесъл множество удари поне. Ударите получил от Г.Х. и от лице с имена А.Х.и след като се изправил – от лице с имена Е.. Наред с Е. имало още 3 – 4-ма човека, които го ритали. В това време от дискотеката излязъл св. К. и подс. Н. А., като последният отишъл да разтърве биещите се. Св. К. наблюдавал от около 10 м. разстояние и не е видял подсъдимият А. да нанася удари, а единствено че издърпал единия от другата компания, факт който св. Й. потвърдил в прочетените му показания на основание чл. 281, ал. 1, т. 2 от НПК на л. 56, том 3 от ДП, тъй като непознатите мъже са удряли Г.Х., който също ги е удрял. Св. Й. се опитал да ги разтърве, като избутал единия от непознатите мъж – по-младия. През това време Г.Х. и по-възрастният мъж си нанасяли удари, при което св. Й., паднал на земята, като по-младото момче от другата компания се опитало да го удари, но не успяло тъй като било пияно. В този момент подсъдимият А. се намесил и избутал този по-младия мъж – св. Н. К., при което двамата започнали да си нанасят удари. Гр.л. Г.Х. продължавал да нанася удари на по-възрастния мъж – св. К. К., заедно с баща му гр.л. Г.Х.. През това време последвали и още удари върху св. К. К. и от останалите лица, които „аз въобще не ги познавам“. Св. А. Г. се опитал да го предпази като легнал върху него, но и „други хора ме риташа и не мога да ги посоча кои“. Св. К. К. е категоричен, че удари е получавал от този, от „първия бой с щръкналите уши“, като при втория бой удари е получавал от него и от „още хора“, като по време на втория побой били „7 – 8 лица“. По време на нанасянето на ударите, св. Ф. чул думите на св. Н. К. – „Пази баща ми!“, при което св. Ф., който възприел идващата група от хора, около 5 – 6 човека и след като св. К. К. бил вече на земята, той им извикал „Спрете! Стига!“, при което те „фокусираха ударите върху другите двама“ – св. Н. К. и св. А. Г.. Св. А. Г. получил удари и при първото спречкване от двете лица, които били вън – св. Д.С. и гр.л. Г.Х., както и от излезлите впоследствие „няколко лица от входа на дискотеката“. Ударите били насочени, както към него, така и към св. Н. К.. Удари му нанесли и трите лица от първото спречкване – св. Т., св. Д.С. и гр.л. Г.Х. и дошлите от дискотеката „6 – 7 човека“. Като първият удар, който

попаднал в носа св. А. Г. го е получил от лице с щръкнали уши, като посочва подс. А. в съдебно заседание, но от извършеното разпознаване се установява, че лицето с щръкналите уши е гр.л. Г.Х.. Отвън били излезли и св. А.П., св. Г.С. и св. Н. Л.. Когато е бил във св. П. е възприел „около 7 – 8 човека”, които не ги познавал, като този свидетел наблюдавал от около 6 – 7 метра заедно със св. С.. Мястото било сравнително осветено и св. П. е категоричен, че не е забелязал подсъдимият да удря в лицето с юмрук св. Н. К. или св. А. Г., както и св. К. К.. Около „5 – 6 човека” е видял и св. С., около св. К. К., св. А. Г. и около св. Н. К.. Св. Н. К. е заявил, че е познал подсъдимия, който е с щръкнали уши, още един по-възрастен мъж със зелен анцуг, и Г. и че имало още 3 – 4, които той не ги познавал. Тази група от „6 – 7 човека“ всички са нанасяли едновременно удари, като св. С. потвърди, че от тези „6 - 7 човека” не може със сигурност да посочи точно кой, колко и какви удари са нанасяли. Като за подсъдимия А., след прочитане на показанията на св. С. на л. 33, том 3 от ДП, на основание чл. 281, ал. 1, т. 1 от НПК, той потвърдил, че по отношение на подсъдимия А. поддържа показанията си, дадени в хода на досъдебното производство – че не е възприемал и, че не може да конкретизира, че той – подсъдимия А. да е удрял някого, просто е бил в купчината от хора, които „налагаха намиращите се на земята момчета”. Освен двамата св. П. и св. С., извън дискотеката бил и третият човек от тяхната компания св. Л., който наблюдавал от около 20 – 50 м. от входа на дискотеката случващото се. Като той беше категоричен, че е възприел „група от хора”, като в момента, в който са нанасяли удари не познал никой от тях. Впоследствие, след като му били показани снимки от социалните мрежи, след като бил извикан за снемане на обяснения в РУ – А. разпознал лицата. Св. Ф. също показва, че когато бил извикан в полицията и там „разпознал”, след като му били показали снимки и бащата на Г.Х. – А.Х.и подсъдимия, като по време на побоя е познал Г.Х. и Е..

При анализа на доказателствената съвкупност ВС – П. е посочил, че: не приема показанията на св. П., св. Ф., св. С. и св. Л., тъй като „тези им показания не са взаимодопълващи се, защото не може от недобре осветен участък и от разстояние 15 м. – 2 м. от входа на дискотеката - (св. Л.), от „10 м. – 15 м.“ от входа на дискотеката – (св. С.), ясно да възприели как подсъдимият А. е нанесъл описаните в обвинителният акт удари и по тримата пострадали“, както и че са „употребили алкохол – факт за който те отричаха и факт, който е бил една от причините за възникне първоначално проблема със св. Т. на излизане от дискотеката“. За показанията на св. К. К. и св. А. Г. решаващият състав е коментирал: „дадените от тях показания в насока, че не са знаели, защо се е случило всичко това, са показанията, които са в разрез с останалите събрани по делото доказателства. Нещо повече и тримата пострадали пред полицейския служител св. М. са заявили, че са били бити от „непознати за тях лица”, поради което използваните в хода на досъдебното производство, както показва св. М., че показването на снимки са оперативни методи за установяване на извършители е способ, който се ползва при разпознаване, потвърден и в показанията на св. М., то съдът не следва да приема, че извършените в хода на досъдебното производство процесуално-следствени действия по разпити на свидетелите и разпознаване, съответстват

на изискванията на процесуалния ни закон. Нещо повече самите способности, които са ползвани, са недопустими, както показва св. К. – Началник на Разследването към РУ – А.. Напротив установи се нещо противно, че именно тези способности са използвани за разпознаване на лицата, като видно от показанията на полицейските служители М. и св. Б., на място не са установили извършителите на побоя. Св. Ф. и св. Л. показаха, че при извършения разпит са им били показвани снимки на хора, които са имали профили в социалните мрежи, като наред с това са им показвали и снимки, при разпита им в полицията. Ето защо съдът не приема, че тези процесуални способности, съответстващи на изискванията по НПК. На следващо място от събраните по делото доказателства се установява, че удари са нанасяли повече от „3 – 4 човека”, „5 – 6 човека”, „7 – 8 човека”, данни, които са били известни в хода на досъдебното производство“. По отношение на показанията на св. Н. К. е посочено, че при разпознаване той „е посочил лице с номер 1 и го е описал, като момчето с щръкналите уши”, което им е нанасяло удари. Тези му показания противоречат на дадените в хода на съдебното следствие, където е показал, че именно от „Н.” – посочвайки подсъдимия в съдебно заседание и показвайки, че е с „щръкнали уши”, е получил първия удар. Нещо което противоречи на извършеното процесуално-следствено действие“. Самият св. Н. К. в хода на съдебното следствие заяви, че единствено подписа в протоколът за разпознаване е негов, а текстовото изписване не е негово. На тези му показания съдът не дава вяра, тъй като са вътрешно противоречиви, защото в самите показания в хода на съдебното следствие, същият е посочил, че в един момент около него е имало още „6 – 7 – 8 човека”, поради което няма как да разпознае именно подсъдимото лице и се установи, че подсъдимото лице не е лицето с щръкналите уши“.

Решаващият състав е дал вяра на показанията на св. Л., св. Ф., св. С. и св. Т., като е приел, че са „показания, които се потвърждават от събраните в хода на съдебното следствие останали гласни и писмени доказателства“ и не е преценил, че не следва да приеме изцяло като достоверни и взаимосвързани показанията и на св. К. К., тъй като те са вътрешно противоречиви. ... Няма как св. К. К. в показанията си да посочва, че в един момент „7 – 8 човека”, са му нанасяли удари, без да може да посочи кои лица и какви удари са му нанасяли, като самият той бе категоричен, че още при първия удар е паднал по корем, т.е. той е бил лишен от физическата възможност да наблюдава, кое лице и какви удари му нанася върху него“. По отношение на показанията на свид. Г. сочи – „Няма как съдът да даде вяра на показанията му, че именно от удара на подсъдимия му е счупен нос, тъй като в показанията си св. Г. показа, че удара в носа му е нанесен от лицето, което е в залата, което е с щръкналите уши, а видно от протокола за разпознаване и посочване на лице под № 3 е налице видима разлика с посоченото от страна на св. Г. лице в протокол за разпознаване на л. 98 – л. 102, том 3 от ДП лице под № 1 – гр.л. Г.Х.. В показанията си св. Г. твърди, че удари са му нанасяли и първите три лица, от първи побой, като наред с това удари е получавал и от дошлите в последствие още „6 – 7 човека”, факт потвърден за броя на лицата, който са участвали в побоя и от всички разпитани свидетели“. Така също първата инстанция е преразказала и редица медицински документи включени в доказателствената съвкупност.

Въззивният съд намира, че от изложеното от първата инстанция не може да се направи извод относно това, какви фактически положения основната инстанция приема за установени. Тук следва да се посочи, че освен фактически обстоятелства, всяка присъда трябва да съдържа и съответен анализ с преценка за допустимост и относимост на доказателствените материали, от които се извеждат констатациите, правни съображения за взетите решения и отговор на направените от страните възражения (арг. чл. 305, ал. 3 НПК).

Теоретично, доказването представлява дейност, с която се възстановява картината на миналото събитие. Чрез този процес, при който се оценяват фактите, които се отнасят до предмета на доказването (т.н. основен или главен факт), обективната истина трябва да стане логически очевидна. В процесуалния закон е дадена легална дефиниция на предмета на доказване и е направено едно абстрактно формулиране на онези групи обстоятелства, които следва да бъдат установени по всяко едно наказателно дело и които са най-типични за извършване на едно престъпление – посочени в чл. 102 от НПК. Принципно, при наличие на две групи доказателства, които не хармонизират помежду си и не могат самостоятелно да опишат в пълнота процесните събития (каквото е и конкретния случай) съдът, използвайки метода на дедуктивен анализ и житейска логика, следва да установи главния факт в процеса, като изгради своето умозаключение основно върху неутрални доказателствени източници – писмени документи, заключения на вещи лица, показания на незаинтересовани от изхода свидетели, които да надгради с онези свидетелски възприятия, които са в унисон с тези доказателствена база. При тази хипотеза решаващият съд дължи подробно изложение по въпросите на коя част от доказателствената съвкупност и защо се доверява, какво точно от приетата фактическа обстановка се базира на нея и защо игнорира другата.

Прегледът на материалите по делото показва, че ВС – П. пространно е пресъздал част от съдържанието на свидетелските показания, което трудно може да се свърже с изискуемия техен анализ и оценка, която законът очертава като задължение на съда във връзка със съдържанието на съдебния акт. Като е структурирал по този начин мотивите на атакуваната присъдата по отношение на доказателствената обезпеченост, сочейки кои части от свидетелски показания не кредитира и декларативно защо решаващият съд не е посочил ясно и недвусмислено на какво от свидетелските показания се доверява и защо, както и кои обстоятелства счита за установени от тези доказателствени източници. Безспорно суверенно право на решаващия съд е да даде вяра на едни и да отхвърли други доказателства, но във всички случаи той е длъжен да вземе решението си по вътрешно убеждение, което не е произволно, а основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото и да мотивира това. Непълните мотиви се приравняват на липса на мотиви и съставлява съществено процесуално нарушение, което се отразява на законосъобразността на първоинстанционния съдебен акт. Този порок дистанцира съдържанието на присъдата от стандарта, заложен в чл. 305, ал. 3 и чл. и пречи на въззивния съд да изпълни своята контролна функция, като препятстват възможността му да се произнесе по правните изводи на първата инстанция и възраженията на страните. Такова процесуално нарушение предполага отмяна на обжалваната присъда на основание чл. 335,

ал. 2, вр. чл. 348, ал. 3, т. 2 от НПК и връщане на делото за ново разглеждане от основния съд, който да извърши цялостно и законосъобразно обсъждане на всички доказателствени материали и да изложи мотиви, съобразени с чл. 339 от НПК.

Тук съставът ще посочи, че процесуални действия на държавното обвинение, довели до усложненията в това наказателно производство, безспорно са инспирирани от съобразяването на задължителната същност на решението на Европейския съд по правата на човека по делото „.....“ (постановено по Жалба № 1230/17 срещу Република България, подадена на 21 декември 2016 г.), от 28 ноември 2019 г., в сила от 28 февруари 2020 година. С това решение ЕСПЧ прие, че правомощията на военното наказателно правосъдие следва да се разпростират върху цивилни лица единствено при наличие на наложителни причини, на ясна и предвидима правна основа, които да се преценяват и доказват за всеки конкретен случай – „§ 36. Правомощията на военното наказателно правосъдие следва да се разпростира върху цивилни лица единствено при наличие на наложителни причини, обосноваващи подобна ситуация, и то на ясна и предвидима правна основа. Наличието на такива причини трябва да бъде доказано *in concreto* за всеки случай. Възлагането *in abstracto* от страна на националното законодателство на някои категории престъпления на военните съдилища не е достатъчно (горещитираното, § 47, и горещитираното, § 51)“.

Тъй като Република България не е привела националното законодателство в съответствие с приетото от ЕСПЧ по делото „.....“, с оглед недопускане на мултиплициране на подобни нарушения на чл. 6, пар. 1 от Конвенцията, правилно прокурорът от ВОП – П. е приложил посочената норма директно, като е преценил, че не може да изтъкне „наложителни причини“ *in concreto*, делото за всички съучастници да се разгледа от военен съд. В настоящия казус прокурорът и изобщо не може да мотивира наличието им, тъй като обективно такива няма – посоченото престъпление (макар и извършено в съучастие) не засяга отбранителната способност на Република България, не съставлява военно престъпление, не засяга имуществото на армията или военното ведомство, не е извършено на територията на военно формирование или военен имот и няма никакво касателство с качеството „военнослужещ“ на подс. А..

Тук обаче настоящият състав ще отбележи, че настоящото наказателно производство е силно процесуално затормозено от указанията на прокурор от ВКП преписката да бъде изпратена на ВОП – П., с оглед приложението на чл. 216 от НПК, във вр. чл. 408, ал. 1 и ал. 2 от НПК. В изпълнение на това, при прилагане на стандарта за търсене на най-близкия процесуален ред (виж Решение № 97/21.12.2020 г. по НД № 336/2020 г., III НО на ВКС), военният прокурор *in fine* е разделил производството по чл. 216, ал. 1 от НПК, като отделил материали за цивилните лица и внесъл във ВС – П., обвинителен акт срещу военносслужещия А.. Според настоящия състав обаче е било наложително военният прокурор стриктно да спази условието за разделяне на делото посочено в чл. 408, ал. 2 от НПК. Така, като се позове на директното на действие на чл. 6, пар. 1 от ЕКПЧ и съобрази посоченото в § 47 от решението по делото „.....“, за да не се затруднява разкриването на обективната истина, представителят на ВОП – П. е следвало да изпрати цялото производство на прокурор от

общата прокуратура (РП – А.), който от своя страна да внесе ОА срещу тримата съучастници в РС – А. (виж Определение № 492/06.11.2023 г. по ЧНД № 869/2023 г., III НО на ВКС).

Принципно, когато става дума за престъпление, извършено в съучастие, процесът за всички съучастници следва да е общ (единен), макар процесуалният закон да допуска изключения. Безспорно разделянето на делото е правомощие единствено на държавното обвинение и не подлежи на съдебен контрол и затова, в случая, процесуалната дейност на ВС – П. е останала ограничена в рамките на обвинителния акт за реализиране от подсъдимия военнослужещ деятелност в условията на съучастие под формата на съизвършителство с двете цивилни лица, производството за които е изпратено на РС – А..

Предвид изложено въззивният съд намира, че атакувания съдебен акт, като незаконосъобразен следва да се отмени и делото да се върне за ново разглеждане от друг състав на Военен съд – П., от стадия на разпоредителното заседание. Този изход на делото не позволява да обсъждат релевираните от страните оплаквания за нарушения на материалното право.

Водим от гореизложеното, на основание чл. 334, т. 1, вр. чл. 335, ал. 2 от НПК, настоящият състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Присъда № 4/09.09.2025 г. постановена по НОХД № 183/2024 г. по описа на Военен съд – П..

ВРЪЩА делото за ново разглеждане на Военен съд – П..

Решението е окончателно.

Председател:	
Членове:	
1.	
2.	

Особено мнение на съдията бриг. генерал РУМЕН ЛЮБЕНОВ ПЕТКОВ

ОСОБЕНО МНЕНИЕ на бриг. ген. РУМЕН ПЕТКОВ – член съдия по внохд № 37/2025 г. по описа на Военно-апелативния съд

Не съм съгласен с извода на мнозинството от съдебния състав на ВоАС, че постановената по

делото присъда следва да бъде отменена и делото да бъде върнато на друг състав на първоинстанционния съд, поради допуснатото нарушение на чл. 335, ал. 2, вр. чл. 348, ал. 3, т. 2 от НПК - липса на мотиви. Намирам, че мотивите към първоинстанционната присъда, макар и сравнително лаконични, съдържат анализ на събраните доказателства /независимо от избора при изложението подход на пряко позоваване на гласните доказателствени източници, посредством цитирането им/ и въз основа на тях първоинстанционният съд е изложил основанията си за оправдаването на подсъдимия.

Намирам също така, че преди делото да бъде решено в настоящата съдебна инстанция, доколкото настоящият случай касае обвинение за престъпление, извършено в съучастие с цивилни лица - които не участват в настоящото производство, но фигурират в диспозитива на обвинението към военнослужещия и по отношение на тях са изложени твърдения в обстоятелствената част на обвинителния акт, следваше въззивният съд да отправи преюдициално запитване до СЕС за тълкуване на норми на общностното право, и по-конкретно допускат ли те правна уредба като чл. 396, ал. 2 от НПК „На военните съдилища са подсъдни и делата за престъпления, в осъществяването на които са участвали и граждански лица, освен когато делото е от компетентност на Европейската прокуратура“. При отправяне на запитването следваше да бъдат съобразени и вече дадените отговори на преюдициални запитвания за правата на неучаствали по делата, но засегнати от съдебния акт лица, а така също и относимите към това норми в националното законодателство.

Вместо това, мнозинството от съдебния състав се позовава на решението на ЕСПЧ по делото „.....“, приписвайки му задължителната за решенията по преюдициални запитвания същност, каквато то няма. Междувпрочем, абсолютното изключване юрисдикцията на военните съдилища да разглеждат дела, включващи цивилни граждани, също не се възприема от ЕСПЧ, който е последователен в разбирането си, че това може да бъде сторено при изключителни обстоятелства.

Считам, че без отправяне на преюдициално запитване разсъжденията на мнозинството от съдебния състав за това, дали в конкретния случай прокурорът изобщо може да мотивира наличието на наложителни причини за това, делото за всички съучастници да се разгледа от военен съд, а и по отношение необходимостта от изпращане на цялото наказателно производство, вкл. по отношение на военнослужещия, на прокурор от общата прокуратура, нямат правна основа.

Неясна е според мен волята на мнозинството от съдебния състав по отношение на това, дали се приема и наличието на допуснатото съществено процесуално нарушение, поради разглеждане на делото от некомпетентен съд, тъй като не са били налице изключителни обстоятелства и само качеството на военнослужещ на извършителя не е било достатъчно делото да бъде подсъдно на военен съд. Считам, че преюдициалното запитване до СЕС следваше да обхване и въпроса, допускат ли нормите на общностното право правна уредба като чл. 396, ал. 1 от НПК, определяща подсъдността на военните съдилища по начина, възприет от българския законодател.

В заключение, според мен не е допуснатото процесуалното нарушение, съзряно от

мнозинството от съдебния състав на ВоАС, налагащо отмяна на постановената първоинстанционна присъда и връщане на делото за ново разглеждане от първата съдебна инстанция - липса на мотиви, а делото е приключено от въззивната инстанция преждевременно, без докато е още висящо пред ВоАС да бъде отправено необходимото за решаването му преюдициално запитване до СЕС.

С оглед на изложеното, подписах решението на Военно-апелативния съд с особено мнение.

СЪДИЯ:

бриг. ген. Румен Петков

31.03.2026 г.

гр.София